

103. 阔鳞鳞毛蕨 图版 34: 5—6

Dryopteris championii (Benth.) C. Chr. apud Ching in Sinensis 3: 327. 1933; C. Chr., Ind. Fil. Suppl. 3: 83. 1934; Ching in Bull. Fan Mem. Inst. Biol. Bot. 8: 486. 1938; Ching, Ic. Fil. Sin. 4: 181. pl. 181. 1937; 中国高等植物图鉴 1: 239. t. 478. 1972; Ching et Chiu in Bot. Res. 2: 12. pl. 5. f. 2. 1987; S. G. Lu in Acta Phytotax. Sin. 28 (6): 473. 1990; Nakaike, New Fl. Jap. Pterid. 402. t. 402a, 402b. 1992; 江苏植物志 1: 66. 图 97. 1977; 福建植物志 1: 197. 图 183. 1982; 安徽植物志 1: 152. 图 148. 1985; 浙江植物志 1: 249. 图 1—257. 1993; 江西植物志 1: 281. 图 286. 1993. — *Aspidium championii* Benth. Fl. Hongk. 456. 1861. — *Dryopteris bullatipaleacea* Ching in Bull. Bot. Res. 2 (2): 65. t. 2—1. 1982. syn. nov. — *Dryopteris changii* Ching in Wuyi Sci. Jorun. 1: 7. 1981; R. J. Johns, Ind. Fil. Suppl. 6: 131. 1996. syn. nov. — *Dryopteris conferta* Ching et Chiu in Bot. Res. 2: 17. pl. 7. f. 1. 1987; R. J. Johns, Ind. Fil. Suppl. 6: 132. 1996. syn. nov. — *Dryopteris gutishanensis* Ching et C. F. Zhang in Bull. Bot. Res. 3 (3): 29. f. 21. 1983; 浙江植物志 1: 257. 1993; R. J. Johns, Ind. Fil. Suppl. 6: 136. 1996. syn. nov. — *Dryopteris huanglungensis* Ching in Bot. Res. 2: 10. pl. 4. f. 3. 1987; R. J. Johns, Ind. Fil. Suppl. 6: 137. 1996. syn. nov. — *Dryopteris infrahirtella* Ching et Z. Y. Liu in Bull. Bot. Res. 3 (4): 32. f. 19. 1983; R. J. Johns, Ind. Fil. Suppl. 6: 137. 1996. syn. nov. — *Dryopteris linganensis* Ching et C. F. Zhang in Bull. Bot. Res. 3 (3): 23. f. 17. 1983; 浙江植物志 1: 256. 1993; R. J. Johns, Ind. Fil. Suppl. 6: 139. 1996. syn. nov. — *Dryopteris nanchuanensis* Ching et Z. Y. Liu in Bull. Bot. Res. 3 (4): 20. f. 18. 1983; R. J. Johns, Ind. Fil. Suppl. 6: 140. 1996. syn. nov. — *Dryopteris neofuscipes* Ching et Chiu in Bot. Res. 2: 4. pl. 1. f. 4. 1987; R. J. Johns, Ind. Fil. Suppl. 6: 140. 1996 (non Ching et Z. Y. Liu. 1984). — *Dryopteris neofuscipes* Ching et Z. Y. Liu in Bull. Bot. Res. 4 (3): 32. f. 25. 1984; R. J. Johns, Ind. Fil. Suppl. 6: 141. 1996. syn. nov. — *Dryopteris paleifera* Ching et Z. Y. Liu in Bull. Bot. Res. 4 (4): 2. f. 30. 1984; R. J. Johns, Ind. Fil. Suppl. 6: 142. 1996. — *Dryopteris laoshanensis* J. X. Li et S. T. Ma in Bull. Bot. Res. 3 (4): 139—141 (cum fig.). 1983; R. J. Johns, Ind. Fil. Suppl. 6: 138. 1996. syn. nov. — *Dryopteris occidentaliszhejiangensis* Ching et Chiu in Bot. Res. 2: 17. Pl. 6. f. 4. 1987. — *Dryoperis qinyuanguensis* Ching et Chiu in Bot. Res. 2: 7. pl. 3. f. 2. 1987, (err. *D. chinyuanensis*); R. J. Johns, Ind. Fil. Suppl. 6: 144. 1996. syn. nov. — *Dryopteris wangii* Ching in Bot. Res. 2: 13. pl. 5. f. 3. 1987; R. J. Johns, Ind. Fil. Suppl. 6: 149. 1996. — *Dryopteris wuyishanensis* Ching in Fl. Fujian. 1: 198, 622. f. 184. 1982; R. J. Johns, Ind. Fil.

Suppl. 6: 150. 1996. —— *Dryopteris yandangensis* Ching et C. F. Zhang in Bull. Bot. Res. 3 (3): 13. f. 11. 1983; 浙江植物志 1: 256. 1993; R. J. Johns, Ind. Fil. Suppl. 6: 150. 1996. syn. nov. —— *Dryopteris zunyiensis* Ching in Bot. Res. 2: 18. pl. 7. f. 2. 1987; R. J. Johns, Ind. Fil. Suppl. 6: 150. 1996. syn. nov. —— *Dryopteris grandiosa* Ching et Chiu in Bot. Res. 2: 8. pl. 3. f. 3. 1987; 浙江植物志 1: 259. 1993; R. J. Johns, Ind. Fil. Suppl. 6: 136. 1996 syn. nov.

植株高约 50—80 厘米。根状茎横卧或斜升，顶端及叶柄基部密被披针形、棕色、全缘的鳞片。叶簇生；叶柄长约 30—40 厘米，粗达 4—5 毫米，禾秆色，密被鳞片；鳞片阔披针形，顶端渐尖，边缘有尖齿；叶片卵状披针形，长约 40—60 厘米，宽约 20—30 厘米，二回羽状，小羽片羽状浅裂或深裂；羽片约 10—15 对，基部的近对生，上部互生，卵状披针形，基部略收缩，顶端斜向叶尖，小羽片约 10—13 对，披针形，长约 2—3 厘米，基部浅心形至阔楔形，具短柄，顶端钝圆并具细尖齿，边缘羽状浅裂至羽状深裂，基部一对裂片明显最大而使小羽片基部最宽；裂片圆钝头，顶端具尖齿。侧脉羽状，在叶片下面明显可见。叶轴密被基部阔披针形，顶端毛状渐尖，边缘有细齿的棕色鳞片，羽轴具有较密的泡状鳞片。叶草质，干后褐绿色，孢子囊群大，在小羽片中脉两侧或裂片两侧各一行，位于中脉与边缘之间或略靠近边缘着生；囊群盖圆肾形，全缘。染色体 $n=123$ 。

产山东、江苏、浙江、江西、福建、河南、湖南、湖北、广东、香港、广西、四川、贵州、云南、西藏。日本、朝鲜也有。模式标本采自香港。

组 15. 黑鳞鳞毛蕨组 Sect. Indusiatae S. G. Lu

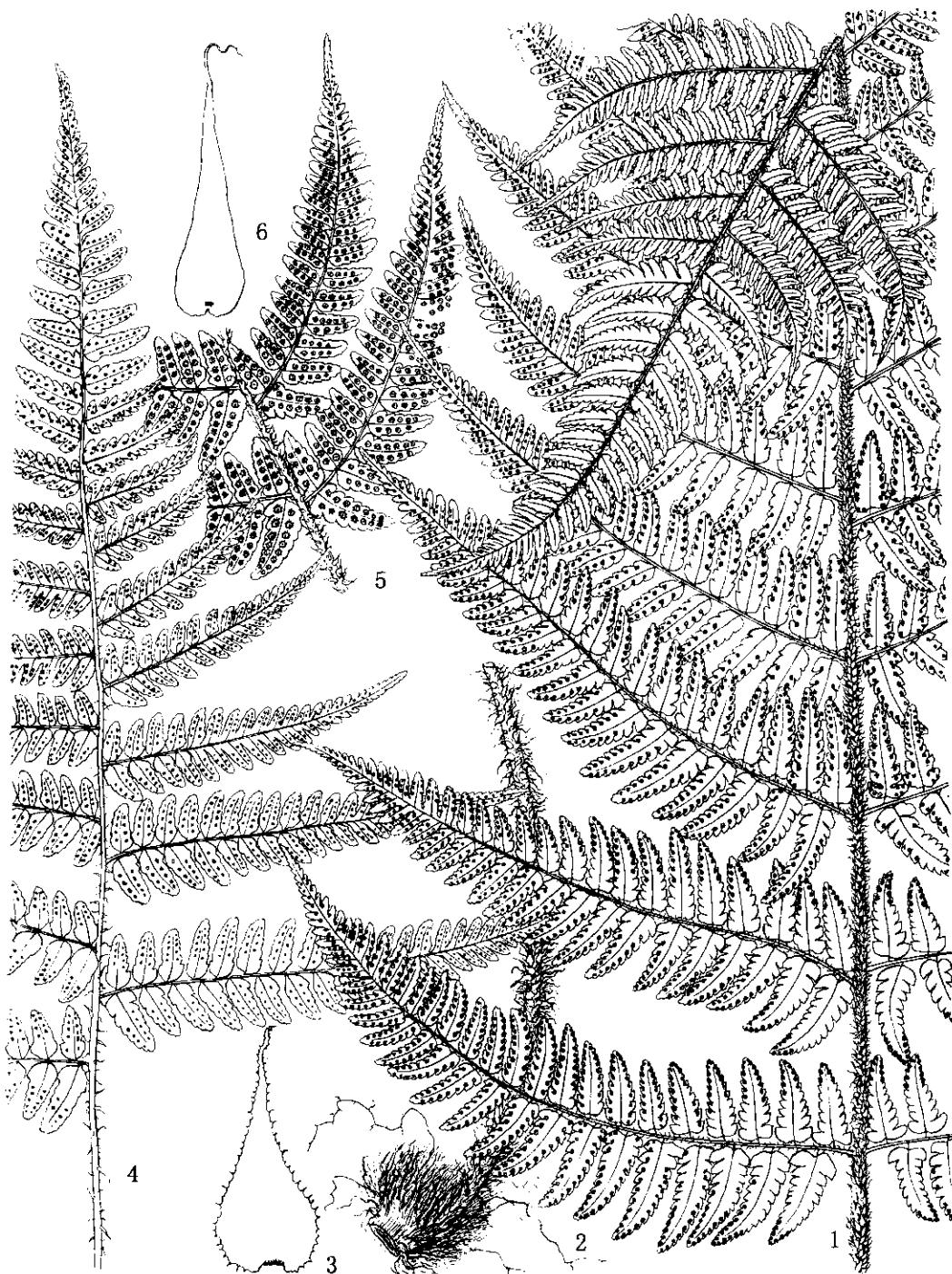
叶柄基部的鳞片线状披针形或狭披针形，黑色或黑棕色，叶柄上部至叶轴近光滑，叶片二回羽状。

模式种：平行鳞毛蕨 *Dryopteris indusiata* (Makino) Yamamoto

104. 裸果鳞毛蕨

***Dryopteris gymnosora* (Makino) C. Chr. Ind. Fil. 269. 1906; Tagawa, Col. Illustr. Jap. Pterid. 105. pl. 39. f. 219. 1959; Nakaike, New Fl. Jap. Pterid. 419. f. 419. 1992; S. G. Lu in Acta Phytotax. Sin. 28 (6): 472. 1990; 福建植物志 1: 203. 图 190. 1982; 浙江植物志 1: 262. 图 1—264. 1993; 江西植物志 1: 284. 图 289. 1993. — *Nephrodium gymnosorum* Makino in Bot. Mag. Tokyo 13: 64. 1899. — *Dryopteris labordei* auct. non (Christ) C. Chr. 1906; 中国高等植物图鉴 1: 240. 图 480. 1972; 福建植物志 1: 203. 图 189. 1982; 安徽植物志 1: 153. 图 151. 1985; 浙江植物志 1: 261. 图 1—263. 1993; 江西植物志 1: 283. 图 288. 1993.**

植株高约 40—60 厘米。根状茎斜升，顶端及叶柄基部密被狭披针形、黑色鳞片。

图版 34 1—3. 观光鳞毛蕨 *Dryopteris tsoongii* Ching: 1. 叶片, 2. 叶柄基部示鳞片, 3. 叶轴上卵状披针形, 边缘有锯齿的鳞片。4. 轴鳞鳞毛蕨 *Dryopteris lepidorachis* C. Chr.: 叶片的一部分。5—6. 阔鳞鳞毛蕨 *Dryopteris championii* (Benth.) C. Chr.: 5. 叶片的一部分, 6. 叶轴上的鳞片, 示边缘有锯齿。(蔡淑琴绘)